

Biotheek Netknipsels #198 – 26 april 2007

Het laatste bericht zou het eerste moeten zijn; de titel trok in elk geval mijn aandacht: `... *Happiness is a Smaller Eco-Footprint*`. Een leuke aanvulling op onderzoeken die bv. aantonen dat het geluksgevoel van een nieuwe auto langer duurt dan dat van nieuwe kleding. Want hoeveel mensen ervaren reeds het ultieme geluk bij een `duurzame` (lees: ecologische voedselafdruk-verkleinende) aankoop, of nog: bij helemaal geen aankoop? Tijd voor een rondvraag...

Verwarmende groeten,

Geertje Meire
Medewerkster Communicatie / de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Oud-Turnhout scoort als biogemeente
Belg wil betalen voor klimaatvriendelijke producten
Belg vindt fair trade niet altijd geloofwaardig
Leefloners aan de slag als bioboer bij Antwerps OCMW
„Minder groen dan ik zou willen"
Woonwagen wordt hippe eco-boetiek
Alpro soya wil CO2-neutraal bedrijf worden
Bio-koningsgarnalen
15 mei: MILIEU en GEZONDHEID
De zomer van je dromen met Kom uit je kot
Groene Wandeling
Uw bioagenda

INTERNATIONAAL

EUR - Organic Cosmetics Breakthrough in Europe
EUR - Consolidatie van de Zwitserse biologische markt
NL - De Klimaatgids is goed voor uw portemonnee en het klimaat
NL - Biologisch moet 'lekker' en 'gezond' worden
NL - Nederlandse boer durft weer om te schakelen naar bio
NL - Regionalisering voedselproductie en afzet nodig
NL - Prijs-consumentenonderzoek nu als rapport verkrijgbaar
NL - Subsidieregeling voor biologisch advies of training
NL - Biologische producten meer in trek
NL - Fairtrade ananasboeren starten met export biologische ananas
NL - Kostprijs biologische eieren en opfokhennen fors gestegen
NL - De beste biologische slager
NL - Enschede krijgt mega eco-supermarkt
NL - 2e Biologische Velddag pakt uit met bedrijvenmarkt en schoffelwedstrijd
NL - Grondstoffen voor biologisch pluimveevoer
IT - PrimaveraBio in Italy

Rusland: nieuwe biologische supermarkt Bio Gourmet

USA - USDA Must Increase Support for Organics by at Least 1000% to Keep Up with Consumer Demand

CAN - Earth Day 2007: Happiness is a Smaller Eco-Footprint

NATIONAAL

Oud-Turnhout scoort als biogemeente

Oud-Turnhout scoort het hoogst als Vlaamse biogemeente. Studentenstad Leuven zit Oud-Turnhout op de hielen en Gent eindigt op een derde plaats. Dat zijn de resultaten van een rondvraag die BioForum organiseerde bij Vlaamse steden en gemeenten.

Uit de rondvraag die BioForum dit voorjaar bij de Vlaamse steden en gemeenten organiseerde, kwam Oud-Turnhout als winnaar uit de bus. BioForum schreef alle Vlaamse steden en gemeenten aan, 308 in totaal. Er liepen 46 inzendingen (15%) binnen.

De Kempense gemeente Oud-Turnhout neemt de meeste initiatieven om biologische landbouw te promoten. “We organiseren elk jaar minstens één grote actie rond biologische landbouw en compostering”, zegt milieuableider Greet Urkens. “Dit jaar organiseren we een weekend op 9 en 10 juni. Dan bieden we biolekkers aan uit de supermarkt. Zo laten we zien dat je perfect kan ontbijten, dineren of feesten met bioproducten. Op dit feestweekend maar ook op onze gemeentelijke recepties serveren we uitsluitend bio: biofruitsap, biowijn of Gageleer. Dat is een biobier op basis van gagele, een plant die groeit in ons natuurgebied De Liereman. Tenslotte verdelen we ook bio-appels op scholen.”

Succesvolle klassieker

Studentenstad Leuven zat Oud-Turnhout op de hielen en kaapte de tweede plaats weg. Het stadsbestuur neemt al sinds 2003 tal van initiatieven om de kennis over biologische landbouw te bevorderen. De actie ‘Biofruit op school’ is in een twintigtal Leuvense scholen ondertussen een succesvolle klassieker. De stad organiseert ook bio-ontbijten voor personeel, scholieren en studenten en houdt proeverijen met koffie, bier en wijn. Telkens vergezeld van een korte toelichting over biologische landbouw.

In Gent, dat op de derde plaats terechtkwam, voeren ze in het najaar een promotiecampagne om de wekelijkse biomarkt te promoten. Dat doen ze met spandoeken in de grootste winkelstraten, een reportage op de stadstelevisie en affiches in het straatbeeld. Gent bezorgt ook biobananen aan kribbes en scholen. Tijdens de bioweek zet de stad uiteraard haar beste beentje voor: met promotiecampagnes, een bio-ontbijt en een uitgebreide biomarkt.

Leidraad als inspiratie

Tenslotte doen ook Antwerpen en Koksijde hun best om duurzaamheid en biologische voeding onder de aandacht te brengen. Ze ondersteunen biomarkten in de stad of biolandbouw in de gemeente. Ze doen mee aan de bioweek en serveren biologische hapjes en drankjes tijdens recepties of stadsfestiviteiten.

BioForum roept nog meer gemeenten en steden op om actief te zijn rond biologische landbouw en voeding. Deze rondvraag toont dat het kan. Om gemeenten te inspireren, is er een leidraad uitgewerkt en verstuurd. BioForum is verheugd dat er al heel wat gebeurt om ons leefmilieu gezond te houden. Een mooie aanloop naar de Bioweek, die dit jaar plaatsvindt van 2 tot 10 juni. Lees meer op www.bioweek.be, nu vers online!

Meer informatie over de rondvraag en de resultaten:
carla.rosseels@bioforum.be, 03/286.92.65 of 0485 51 53 66
marianne.vergeyle@bioforum.be, 03/286.92.60

Bron: De Biotheek, 25/04/2007

Belg wil betalen voor klimaatvriendelijke producten

De Belg wijst vooral de bedrijven aan als de grote vervuilers en veroorzakers van het klimaatprobleem. Ze worden ook verweten te weinig inspanningen te doen voor het milieu. Dat blijkt uit een rondvraag van Ipsos in opdracht van de bank Fortis, naar aanleiding van diens duurzaamheidsrapport. Maar het is niet allemaal negatief: driekwart van de ondervraagde Belgen zegt bereid te zijn om meer te betalen voor milieuvriendelijke producten en diensten. Dit creëert dan weer opportuniteiten voor de bedrijven.

Concreet vindt 69 procent van de Belgen die door Ipsos werden bevraagd, dat de klimaatwijziging een ernstige bedreiging vormt voor de samenleving. Dat is opvallend meer dan de Nederlanders, waar slechts de helft wakker ligt. Toch vindt nog steeds bijna één derde in België dat er geen vuiltje aan de lucht is. Wat bovendien als de aandacht van de media voor dit probleem verslapt?

Als grootste vervuilers worden in dalende volgorde de bedrijven (74%), het vervoer (60%) en de bevolking (41%) met de vinger gewezen. Tachtig procent van de ondervraagden vindt dat die bedrijven niet voldoende inspanningen leveren om het leefmilieu te beschermen. "Nochtans zijn we allemaal consumenten. De industrie, dat zijn wij", nuanceerde Serge De Gheldere, die een opleiding volgde bij klimaatgoeroe Al Gore. Hij pleit er dan ook voor dat we zelf ons gedrag zouden veranderen. Voor bedrijven creëren deze gedragswijzigingen nieuwe opportuniteiten.

Hoopgevend is alvast het feit dat 72 procent van de Belgen bereid is om meer te betalen voor producten of diensten die minder schadelijk zijn voor het leefmilieu. Het gaat dan bijvoorbeeld om biologische producten, hybride voertuigen of een condensatieverwarmingsketel. Zo'n 79 pct is bereid om minstens een deel van zijn spaargeld te beleggen in milieuvriendelijke beleggingsfondsen. Deze opvallend open houding strookt wel niet met het werkelijke gedrag. Tot nu toe blijft het aandeel van milieuvriendelijke producten relatief beperkt.

Volgens Eric Bouwmeester, die bij Fortis bevoegd is voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen, bevinden we ons alvast op een "kruispunt". "De uitdagingen en gevaren van de klimaatverandering zijn gekend. Nu moeten die nog omgezet worden in businessopportuniteiten", luidde het. Dat grote investeringsmaatschappijen nog niet massaal op de kar van duurzaam beleggen zijn gesprongen, heeft volgens de bank vooral te maken met de heersende onzekerheid. "Verschaf meer zekerheid met wetgeving en de appetijt zal groeien".

Bron: www.vilt.be, 19/04/2007

Belg vindt fair trade niet altijd geloofwaardig

De Belgische consument staat vrij positief ten aanzien van eerlijke handelsproducten, maar kiest in de winkel toch niet altijd voor het eerlijkste product. Fair trade-producten zijn immers duurder en de consument vindt ze niet altijd geloofwaardig, weet professor Patrick De Pelsmacker van de Universiteit Antwerpen. "Er is een grote nood aan geloofwaardige informatie rond eerlijke handelsproducten. De Belg argwaant fair trade-producten en raakt niet meer wijs uit de vele fair trade-labels die er vandaag bestaan", zegt De Pelsmacker. Hij pleit voor één geloofwaardig, internationaal fair trade-label.

De Pelsmacker onderzocht samen met collega's van andere Belgische universiteiten hoe consumenten op een meer duurzame manier kunnen gaan verbruiken. Hun bevindingen werden onlangs gepubliceerd in het boek "Sustainable Consumption, Ecology and Fair Trade", met de steun van het Federaal Wetenschapsbeleid.

De hogere prijs die de consument moet neertellen voor fair trade-producten is voor bepaalde consumenten een probleem. "We zien dat mensen van middelbare leeftijd en ouderen meer eerlijke producten kopen dan jongeren. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat eerlijke producten duurder zijn", klinkt het.

Toch is er volgens De Pelsmacker nog een enorm groeipotentieel voor fair trade. "35 procent van de bevolking zegt bereid te zijn tien procent meer te betalen voor eerlijke producten". Het zijn vooral non-conventionele, altruïstische idealisten van boven de veertig en met een hogere opleiding die bereid zijn fair trade-producten te kopen, zo blijkt.

Zij kopen het liefst ethisch verantwoorde producten van een fabrikantenmerk met een internationaal erkend label, waarbij er op de verpakking meer uitleg wordt gegeven. Bovendien willen ze die producten in de supermarkt kunnen kopen, in hetzelfde rek als de niet-ethische producten. "In die zin is Oxfam erg goed bezig. Het is een gereputeerd internationaal merk dat je in alle grote distributieketens terugvindt", illustreert De Pelsmacker. Voor de Wereldwinkels en labels als Max Havelaar ziet De Pelsmacker minder groeipotentieel.

Bron: Vilt.be, 23/04/2007

Leefloners aan de slag als bioboer bij Antwerps OCMW

Het OCMW van Antwerpen gaat leefloners tewerkstellen in de land- en tuinbouw op zijn eigen gronden. Zo krijgen zij een doel in hun leven en doen ze ervaring op, waarna ze kunnen meedraaien in het reguliere arbeidscircuit. Bij wijze van proef werken twee leefloners op een bioboerderij in Koningshooikt. "We werken in de natuur, het is gezond en we verdienen geld. Allemaal voordelen", zeggen zij.

Het OCMW heeft heel wat gronden in en rond de stad. Als de pacht ervan vrij komt, wil het OCMW ze gebruiken om leefloners werkervaring te laten opdoen in de biologische land- en tuinbouw. De daar geteelde gewassen kunnen dan weer gebruikt worden door rusthuizen. Op die manier wordt het OCMW voor een stukje zelfvoorzienend. Het project heeft veel weg van urban gardens of community greens. Dat zijn tuinbouwgronden die bewerkt worden door stedelingen in de VS en Cuba.

Antwerpen zal ten vroegste volgend jaar met het project starten. Ondertussen loopt er een pilootproject waarbij twee leefloners op het tuinbouwbedrijf van Koen Busschots uit Koningshooikt tewerkgesteld worden. Veerle Talpe (32) en Danga Youssouper (60) kunnen hierdoor regelmaat en een doel in hun leven krijgen en werkervaring opdoen. Na gemiddeld anderhalf jaar moeten zij dan een plek vinden in het reguliere arbeidscircuit.

Beiden zijn heel enthousiast over het project. "Het is in de natuur, het is gezond en ik verdien geld. Dat zijn veel voordelen", zegt de Tsjetsjeen Youssouper, die sinds eind vorige maand aan de slag is op het bedrijf. Talpe vindt het ook een fantastisch project. "Ik ben buiten en dat schijnt goed te zijn tegen de stress. Tuinbouwwerk is bovendien een goede fysieke uitlaatklep". Ook boer Busschots is blij dat hij de sprong heeft gewaagd. "Je moet mensen een kans geven. En ik moet zeggen dat het werk heel vlot verloopt. Het OCMW screent de mensen ook heel goed. Anders werkt het niet".

De bedoeling is dat de komende vijf jaar nog 48 mensen het voorbeeld van Talpe en Youssouper volgen, bij Busschots of een ander landbouwbedrijf. Het Antwerpse OCMW probeert al zes jaar leefloners op allerlei manieren te activeren en met succes: het aantal leefloners daalde in die periode van 15.000 naar 6.700. Daarmee snijdt het OCMW zichzelf eigenlijk in de vingers. Hoe meer leefloners een gemeente heeft, hoe meer geld er komt vanuit het stedenfonds. "Maar we gaan door",

zegt voorzitter Monica De Coninck. "Het is duurzamer om deze mensen aan werk te helpen dan ze elke maand wat centen toe te stoppen".

Bron: De Morgen, geknipt uit Vilt.be, 21/04/2007

„Minder groen dan ik zou willen"

Klaas Delrue van Yevgueni

Laat ons een bloem en wat gras dat nog groen is. Yevgueni won met de cover van deze klassieker van Louis Neefs de liedjeswedstrijd Zo is er maar één. Zanger Klaas Delrue is naast muzikant ook actief bij Groen!. Tijdens zijn studententijd stond hij op straat om leden te werven voor Greenpeace. Toch is ecologisch leven voor hem niet altijd even vanzelfsprekend. {dbcomma}Ik heb gelukkig nog een halftijdse job waar ik veel van mijn engagement in kwijt kan. Maar ik moet eerlijk toegeven dat ik in de praktijk niet altijd even consequent ben. Ik koop wel sappen en koffie in de Wereldwinkel, maar ik maak geen verre omwegen om biogroenten te kopen. Gelukkig vind je in de meeste supermarkten al heel wat meer biovoeding." Ook als muzikant is Klaas minder ecologisch dan hij zelf zou willen. {dbcomma}Ik hoef alleen maar een gitaar, dus ik neem vaak de trein naar optredens. Maar voor ons ander materiaal hebben we wel een auto nodig. We proberen zoveel mogelijk samen te rijden maar ook dat lukt niet altijd. En om terug thuis te geraken 's nachts, zijn we vaak verplicht om apart te rijden." Yevgueni mag dan bekend staan als een groene groep, preken op het podium doen ze liever niet. {dbcomma}We proberen dat groene gedachtegoed te scheiden van onze muziek. Maar op het ecoFEESTival mag je natuurlijk wel een groene knipoog verwachten." www.yevgueni.be

Bron: Het Volk Antwerpen-Mechelen, 20/04/2007

Woonwagen wordt hippe eco-boetiek

Op de parking aan de Dobbelhoeve staat sinds zondag een houten woonwagen met daarin een hip boetiekje. In de Boomjurk verkoopt Anne de Clerck kleding gemaakt van biologische grondstoffen, een mooie aanvulling op het assortiment van boerderij de Dobbelhoeve.

Initiatiefneemster Anne de Clerck vond de authentieke woonwagen via het internet. Het interieur werd opgeknapt met ruwe boomstammen. De voorkant lijkt precies op de wagen van Pipo de Clown uit de bekende tv-serie van jaren geleden. De 'Mama Lou' van de Boomjurk vond dat ze in haar omgeving geen 'schone kleding' vond en katoenen luiers voor haar baby. In haar Boomjurk verkoopt Anne nu handige katoenen pampers met zuivere wollen overbroekjes die geen vocht doorlaten. Maar je vindt er ook katoenen dekbedden, handdoeken en veel hippe bovenkleding. De kapstokjes zijn zelfgemaakt van mooie gebogen ruwe takjes. En Annes schattige poppen gevuld met zand, wol of kersenpitjes zouden in een dure winkel op de Meir niet misstaan.

Anne de Clerck: "Dit is mijn droom én de eerste ecologische boetiek in Vlaanderen. Ik bewijs hiermee dat ecologische kleding hip, comfortabel, creatief en betaalbaar kan zijn. Ik vind dat we meer respect voor mens en milieu moeten hebben." Anne de Clerck komt uit de opvoedingssector en is graduaat orthopedagogie. Ze geeft ook adviezen over borstvoeding, gedrag van kinderen, eten en allergieën.

De Boomjurk heeft dezelfde openingstijden als de Dobbelhoeve, maar wie niet naar Schilde kan komen, vindt Anne elke woensdag op de markt in Wuustwezel.

Boomjurk, Goorstraat 43, Schilde, 0474-310167

Bron: Gazet van Antwerpen, 25/04/2007

Alpro soya wil CO2-neutraal bedrijf worden

Alpro soya heeft besloten om het bedrijf te laten evolueren tot een CO2-neutrale onderneming. Het bedrijf, dat deel uitmaakt van voedingsproducent Vandemoortele en producten aanmaakt op basis van natuurlijke soja, wil onder meer volledig op groene energie gaan draaien en het vervoer van grondstoffen zoveel mogelijk via het water laten gebeuren.

Via een waterzuiveringsinstallatie produceert het bedrijf sinds kort biogas dat het omzet in groene stroom. Omdat de eigen groene stroomproductie nog te beperkt is, wordt beroep gedaan op groene stroom van Electrabel. Dit kost het bedrijf 20.000 euro extra per jaar. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid onderzocht om een windmolen te bouwen in België of in het buitenland.

Het bedrijf bestudeert ook de CO2-afdruk van al zijn producten en mogelijkheden om deze te verkleinen. De recente aankoop van grond op het industrieterrein van Wevelgem, die grenst aan de Leie, biedt perspectieven om grondstoffen en afgewerkte producten in de toekomst via de binnenvaart te vervoeren en het wegverkeer op die manier fors te beperken.

Het bedrijf investeert ook in het onderzoeksstation 'Princess Elisabeth' op Antarctica door de International Polar Foundation. Het station zal een minimale impact hebben op het milieu, gebruikmakend van zuivere en efficiënte energie en optimale afvalbeheertechnieken. "Het zal op die manier van groot belang zijn om antwoorden te vinden op vragen in verband met de toekomst van onze planeet", aldus het bedrijf.

Bron: Vilt.be, 21/04/2007

Bio-koningsgarnalen

Het Oostendse bedrijf Morubel vervoert, verwerkt en exporteert tropische garnalen.

Het heeft een bio-certificaat omdat de garnalen in Ecuador biologisch gekweekt worden: zonder antibiotica en in proper water. Maar ook de verpakking waarin de garnalen uiteindelijk verkocht worden, is helemaal verantwoord. De suikerrieten schaaltes zijn composteerbaar: 90 dagen op de composthoop en wég zijn ze. 'Biologische garnalen kosten net iets meer, maar het prijsverschil is aanvaardbaar.' Het milieubewuste concept levert een extra punt op.

Bron: Het Nieuwsblad, 25/04/2007

---

15 mei - MILIEU en GEZONDHEID

We kunnen er moeilijk om heen: milieuverontreiniging heeft een effect op onze gezondheid. Fijn stof in de lucht, plasticweekmakers in fopspenen, pesticiden in voedingswaren en hormoonverstorende stoffen in het drinkwater zijn maar enkele van de vele bekende voorbeelden. Er raakt steeds meer bekend over de effecten van milieuverontreiniging op onze gezondheid, zowel buitenshuis als binnenshuis. Tijdens de themanamiddag laten we je kennismaken met de belangrijkste milieu- en gezondheidsonderzoeken van de laatste jaren. Wat zijn de voornaamste risico's en vooral hoe kunnen we ze vermijden?

Omdat we je niet willen afschrikken met lijsten vol toxische stoffen en doemscenario's nodigen we ook wat mensen van het middenveld uit. Wist je dat de vakbond een belangrijke rol kan spelen inzake milieu en gezondheid? En dat het ook voor ondernemers economisch interessant kan zijn om te investeren in milieu én tegelijk in de gezondheid van de werknemers en omwonenden?

Als we het hebben over milieu en gezondheid, moeten we ook even stil staan bij onze voedingsgewoonten. Welk effect heeft voedselproductie op ons milieu? Welk effect heeft voeding op onze gezondheid? Waarvoor staat biologische landbouw en wat is de visie hierover van Velt, Boerenbond en de Universiteit Gent?
Het wordt zonder twijfel een gevarieerd programma! Geïnteresseerd om meer te weten? Schrijf je dan vandaag nog in en kom mee luisteren en discussiëren op dinsdag 15 mei 2007.

DAGVOORZITTER

Dr. Dirk Wildemeersch, afdeling Toezicht Volksgezondheid

12u Ontvangst met broodjes

13u Welkomstwoord - Prof. Em. Oscar Vanderborght, voorzitter PMiNa-Raad

DEEL 1: VOORBEELDEN VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN VLAANDEREN

13u05 Introductie - Dr. Dirk Wildemeersch, afdeling Toezicht Volksgezondheid

13u20 Milieugezondheidsonderzoek aan het PIH - Dr. Vera Nelen, dienst gezondheid, PIH

13u40: Effecten van het binnenhuismilieu op de gezondheid - Dr. Ir. Herlinde Smet, OCL vzw

DEEL 2: ROL VAN DE SOCIO-ECONOMISCHE SECTOR

14u00: Milieu-investeringen bij De Lijn - Rogier Kesteloot, dir. onderzoek, De Lijn

Waar: provinciehuis Antwerpen

Bron: www.metasys.be, 21/04/2007

De zomer van je dromen met Kom uit je kot

Wat wil jij deze zomer doen? Zit je ook vol mooie dromen en grootse plannen? 100 Vrienden erbij krijgen? Een openlucht cinema-avond? Op het podium van Rock Werchter zingen? Barbecuen of een kaas-en-wijn-avond voor iedereen? Jezelf overtreffen en vooroordelen wegwerken? Straatfeesten met zetels waar je lang in mag blijven hangen? Een pleintje opknappen met buurtbewoners? Een reuze pokerfeest voor de bewoners van mijn rusthuis? Tijd nemen om te discussiëren en bij te leren? Een vuurwerkavond met veel AAAaas en OOOHHHHssss?

Kom uit uw Kot maakt jouw droomzomer waar! Al wie bv. droomt van een biologische zomer (of bio-feestje, bio-receptie, bio-wijkgebeuren...), kan die droom insturen naar Kom uit uw Kot. Goede dromen worden gerealiseerd of beloond met een droomcheque van 500 euro.

Meer info: <<http://www.komuituwkot.be>>)

Bron: Kom uit uw Kot, 20/04/2007

Groene Wandeling

Probila-Unitrab nodigt alle verwerkers en verdelers van biologische producten uit op haar derde GROENE WANDELING op 29 april 2007.

Locatie: De Zoete Waters te Oud-Heverlee We vertrekken om 14u op de parking aan het restaurant "Het Spaans Dak" dat gelegen is aan de vijver van de Zoete Waters. De wandeling duurt ongeveer 2u, er is een koffiepauze onderweg met biohapjes en drankjes. Deelname is gratis.

Inschrijven is verplicht. Info en inschrijven: info@probila-unitrab.be; tel: 016/47.01.98

Bron: Probila-Unitrab, 17/04/2007

Uw bioagenda

WEKELIJKSE BIOMARKTEN

- zondag, 9-12u: Heist-op-den-Berg, parking van de Krinkel, Noordstraat 25: kleine maar fijne biomarkt, waar u seizoensgebonden biologische producten kunt kopen: groenten, fruit, brood, gebak, vanaf begin maart opnieuw stand met plantgoed voor moes -en siertuin, kruiden, zaden en hulpmiddelen voor de ecologische tuin. Eveneens 2-wekelijks stand met natuurcosmetica en een stand met droge voeding, wijnen, dieetproducten en kinderkleding.
- woensdag, 9-14u: Brussel, het Muntplein.
- vrijdag, 8-13u: Gent, Groentenmarkt.
- 1e zondag van de maand, 10-16u: Antwerpen, Veemarkt.
- 1e vrijdag van de maand, 15-19u: Antwerpen, Draakplaats.
- 2e vrijdag van de maand, 15-19u: Mortsel, marktplein
- 3e vrijdag van de maand, 15-19u: Zwijndrecht, parking nr 1, achter de kerk, Richard Orlentstraat.

WEEKEND SPECIAL IN RESTAURANT VEEAKKER

vrijdag 27 tot zondag 29 april 2007

Wat: Tijdens een “weekend special” wordt de kaart van restaurant de Veeakker helemaal omgetoverd. Special – grill: een buffet van warme en koude groenten kan je naar believen aanvullen met allerhande gegrilde lekkernijen. Vlees, vis maar ook vegetarische gerechten. Er is een “special” menu van 15 € (normal), 20 € (special) en 25 € (deluxe). Er is ook telkens een vegetarische variant voorzien.

Waar: Restaurant Veeakker, Liersesteenweg 179, 2800 Mechelen

Meer info en inschrijven: Geert Groffen, www.veeakker.be

EXPO: VAN BIO TOT MAGIE UIT DE NATUUR

vrijdag 27 april tot zondag 6 mei

Wat: V.Z.W. DE VERADEMING houdt open dagen voor al wie zich op een bewuste, onbewuste, liefdevolle, toffe, behoeftige manier aangetrokken voelt tot de NATUUR. Met foto-expo en voorstelling van project “Biologische tuinbouw met kinderen”, waarbij kinderen leren zaaien, verzorgen, oogsten en natuurlijk evenwicht te bewaren!

Tijd: in het weekend van 14u tot 18u en in de week van 17u tot 20u

Waar: Volkstuin Manebrugge, Manebruggestraat 2100 Deurne (Zuid)

PROEVERIJ

zaterdag 28 april 2007

Wat: proeven van fruitwijnen en likeuren, en van biologische en bio-dynamische wijnen uit Frankrijk, Spanje en Italië.

Waar: Kunstencentrum Kaleidoscoop, Molenstraat 50, 2640 Mortsel

Tijd: van 15.00 tot 21.00 uur

Meer info: www.advinum-bio.be

PROEVERIJ

zondag 29 april 2007, 13-18u

Wat: proeven van fruitwijnen en likeuren, en van biologische en bio-dynamische wijnen uit Frankrijk, Spanje en Italië.

Waar: Kunstencentrum Kaleidoscoop, Molenstraat 50, 2640 Mortsel

Meer info: www.advinum-bio.be

BIERPROEFAVOND MET MARC JANSEN

vrijdag 27 tot zondag 29 april 2007, 18-21u

Wat: Elk restaurant heeft zijn eigen visie op de bieren en wijnen die op de kaart staan. Restaurant

Veeakker kiest voor biologische bieren en wijnen, voor producten van oxfam fairtrade en voor producten van kleinere artisanale brouwers.

Om iedereen kennis te laten maken met onze bier- en wijnkaart, organiseren we twee degustatie-avonden, e'entje voor de bieren, e'entje voor de wijnen.

Op de bierproefavond krijg je een aantal artisanale bieren voorgeschoteld onder begeleiding van de objectieve bierproever Marc Jansen. De bieren worden vergezeld van enkele hapjes, uiteraard bereid volgens onze eigen principes.

Waar: Restaurant Veeakker, Liersesteenweg 179, 2800 Mechelen

Prijs: 18 euro voor alle bieren, de uitleg en de hapjes.

Meer info en inschrijven: Geert Groffen, www.veeakker.be

DE BIO-TUIN

dinsdag 8 mei 2007, 20u

Wat: Ecologie begint in je Bio-tuin, renoveer je tuin naar een Eco-economische en geneeskrachtige gemengde tuin, vergeet niet: de tuin brent je in evenwicht!

Waar: Eco-centrum, Parklaan 18, 9932 Ronsele-Zomergem

Meer info: clobila@skynet.be, www.users.skynet.be/clobila

THEMADAG MELK, MELK GOED VOOR ELK?

woensdag 9 mei 2007

Wat: Melk is goed voor elk! Melk is voor de kalfjes, niet voor mensen! Zonder zuivel kom je nooit aan de geadviseerde hoeveelheid calcium ... maar botontkalking komt zelfs (of juist?) in ons zuivelland veel voor. Waarom zijn er zoveel mensen en kinderen allergisch voor melk? Vlees, daar kunnen we wel zonder, maar hoe zit dat met melk? En biologische en biologisch-dynamische melk dan? Wat is melk eigenlijk? Is melk goed voor jong én oud? Wat doet melk als voeding? Herken je dat, al die vragen over melk? Zoveel mensen die door de bomen het bos niet meer zien! Deze themadag is voor iedereen die zich professioneel met voeding en gezondheid bezighoudt, zoals natuurvoedingsconsulenten en diëtisten, (natuurvoedings)winkeliers, therapeuten, melkveehouders en studenten die tijdens hun studie met voeding te maken hebben, voor geïnteresseerde consumenten of voor wie melkvee heeft en de voedingskant wel eens belicht wil zien. Voor diegene die nieuwsgierig wordt als het gaat over rauwe melk, hoorns, vertering, biofotonen, innoverende boeren, de resultaten van onderzoek en meer. De organisatie is in handen van natuurvoedingsconsulenten van de Kraaybeekerhof, in samenwerking met de Kraaybeekerhof.

Waar: Hofzaal, Warmonderhof, Dronten (NL)

Prijs: 95euro

Meer info, programma en inschrijven: www.themadagmelk.nl

GROENMARKT

zondag 13 mei 2007, 14-18u

Wat: Groen!plus Kampenhout organiseert op zondag 13 mei 2007 voor de tweede keer een GroenMarkt in en rond de oude pastorie van Berg (Kampenhout). Op deze markt worden handelaars en verenigingen uitgenodigd die bewust kiezen voor duurzame en/of biologische produkten. Dit jaar zullen er naast de groenten en fruitstand ook een standjes zijn van de wereldwinkel, het lokale voedselteam, Haa2ooh over zuivel, drinkwater,... Er worden ook lokale muzikanten uitgenodigd en er is een bar waar biologische bieren kunnen geproefd worden.

Waar: Oude Pastorie van Berg, Pastoriestraat, 1910 Kampenhout-Berg

Meer info: erik.torbeyns, 0494/055069, erik.torbeyns@groenkampenhout.be of www.groenkampenhout.be

Bron: de biotheek

INTERNATIONAAL

EUR - Organic Cosmetics Breakthrough in Europe

Europe appears to be leading the world in the construction and opening of mass-market super markets. The rise in consumer want for cosmetic products, which are organic, and sold at reasonable prices is thus being met. One spokesperson from Organic Monitor, the market research analyst company, explained to CosmeticsDesign-Europe that the trend in spreading everywhere from the European market, even to mass retailers like Wal-Mart. She went on to say that the UK are innovators here, pushing the field by opening these kinds of massive supermarkets. Germany is also among the top leaders of this trend. This is, according to Organic Monitor, the field of organic personal care going main stream. Not long ago, these products were only available in specialty stores.

With low prices to get the attention of customers, companies such as Waitrose, Tesco, and Asda, now all have made publically known the beginning of their own label and out sourced personal care ranges. All of which are organic. Asda has most recently picked up on the trend, launching the Soil Association accredited Bentley Organic range - consisting of 100 per cent organic products such as detoxifying, calming and moisturising deep cleansing ranges, which adhere to the soil association's strict organic guidelines for the ingredients included. Bentley Organic is also available at Sainsbury's.

With the start up of the Soil Association approved Bentley Organic range, Asda has come up to speed with its competitors. The range has products which are all 100 percent organic and thus meet the strict standard set by the Soil Association for Ingredients included. They come with a variety of different purposes such as detoxifying, calming, moisturizing, and deep cleansing.

However Tesco was the first, with its own label Bnatural range launched late last year. Consisting of around 40 products, it is retailed in over 160 of the company stores including some town centre express and Home Plus stores in the UK. The European Market for Natural and Organic Cosmetic Products is growing at 20 % per year according to a report recently made by Organic Monitor. They also predict it will surpass one billion euros in the future.

Bron: Cosmeticsdesign Europe and Cosmeticsdesign, 23/04/07

EUR - Consolidatie van de Zwitserse biologische markt

Vanuit een mondiaal perspectief is de markt voor biologische producten de grootste groeisector voor voedsel, textiel en cosmetica. Dat geldt eveneens voor Zwitserland. Samen met Duitsland en Oostenrijk hoort Zwitserland tot de meest ontwikkelde markten in Europa ondanks dat ook deze drie landen met uitdagingen te maken hebben. De industrie ziet de problemen bij de toegenomen rol van de reguliere handel en de problemen die optreden bij de globalisering binnen de biologische markt.

Daarnaast wordt duidelijk dat de handel moeite heeft om de producenten prijzen te betalen die de kostprijs dekken van de dure biologische landbouwmethode. Duitsland is de grootste nationale biologische markt in Europa met een geschatte omzet van 4.5 miljard euro in 2006. Maar uitgaande van de uitgave per hoofd van de bevolking ligt Zwitserland op de eerste plaats. Terug kijkend op de periode van 2000 tot het jaar 2005 groeide de omzet in Duitsland met 70 %, in Zwitserland met 42 % en in Oostenrijk met 29 %. Zie ook: www.organic-market.info

Bron: www.biofoodonline.nl, 24/04/07

NL - De Klimaatgids is goed voor uw portemonnee en het klimaat

Wilt u bijdragen aan de strijd tegen de klimaatverandering? Dat kan! In de Klimaatgids van Stichting Natuur en Milieu, vindt u talloze tips om de uitstoot van CO₂ te beperken en bovendien €2000 te besparen! Als u de klimaatcampagne steunt met een bijdrage van €10 (of meer!), ontvangt u de Klimaatgids.

In de Klimaatgids leest u wat u als consument kunt doen tegen klimaatverandering. Thuis in het huishouden, op vakantie en onderweg. En met deze gids heeft u iets unieks in handen, want hij is geïllustreerd door meer dan 100 bekende Nederlandse en Belgische cartoonisten, die speciaal voor de gids een illustratie hebben gemaakt. zie ook: www.klimaatgids.nl

Bron: LEI - Wageningen UR, 18/04/07

NL - Biologisch moet 'lekker' en 'gezond' worden

Consumenten zijn bereid meer te betalen voor een onderscheid op 'lekker', 'gezond' en 'lang houdbaar'. Dat zijn namelijk de belangrijkste aankoopmotieven. Consumenten die momenteel geen biologische producten kopen, beoordelen de biologische producten op deze kenmerken zeker niet beter dan gangbare producten. De hoogte van de meerprijs voor biologische producten die men wil betalen is daarom beperkt. Deze consumenten vinden biologische producten, ook na de prijsdaling, 'te duur'.

Dat concludeert het LEI op basis van in-store consumentenonderzoek naar de perceptie van prijs en meerwaarde van biologische producten ten opzichte van gangbare producten onder wekelijkse kopers en incidentele kopers van biologische producten en kopers van gangbare voedingsmiddelen.

Prijsexperiment biologische producten

In 2006 voerde het LEI in samenwerking met het ministerie van LNV en een aantal supermarkten het Prijsexperiment biologische producten uit. De belangrijkste resultaten van dat onderzoek zijn in december van dat jaar aangeboden aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Eén van de onderdelen van het onderzoek bestond uit consumenteninterviews in supermarkten, om daarmee inzicht te krijgen in de achtergronden van de gemeten prijselasticiteiten. In totaal werden bijna 5.000 enquêtes in tien plaatsen in Nederland waar, in het kader van het Prijsexperiment biologische producten, de prijs van biologische producten gedurende een periode van vier maanden is verlaagd. Het verslag over dit deel van het onderzoek is nu verschenen.

Conclusies

Een beperkte vergroting van de vraag naar biologische producten kan verwacht worden als de prijs daalt. De vergroting is beperkt omdat:

- een deel van de consumenten de prijsverlaging niet bemerkt;
- desbetreffende producten routinematig worden gekocht;
- producten in de winkel niet worden opgemerkt; en/of
- de meerprijs van biologische producten na de prijsverlaging nog te hoog is ten opzichte van de meerwaarde

De gevonden veranderingen in vraag naar biologische producten kunnen worden toegeschreven aan de veranderende prijsperceptie van consumenten. De prijsperceptie is tijdens het prijsexperiment wel gewijzigd terwijl de perceptie van de meerwaarde onveranderd gebleven is gedurende het experiment.

Aanbevelingen

Om de vraag naar biologische producten te vergroten verdient het aanbeveling om:

- die aspecten van de producten te benadrukken die consumenten belangrijk vinden bij de aankoop

- van levensmiddelen: 'lekker' en 'gezond'. Deze aankoopmotieven zijn vooral belangrijk voor incidentele kopers en kopers van gangbare voedingsmiddelen;
- de zichtbaarheid van biologische producten in supermarkten te vergroten;
  - in de promotie de meerwaarde van biologische producten meer te benadrukken, want de meerwaarde van biologische producten is bij een groot deel van de ondervraagden lager dan de huidige meerprijs;
  - uit onderzoek van Bunte et al. (2007) blijkt verder dat de vergroting van het biologische assortiment en het gebruik van communicatie (folderactie) een permanente beperkte vergroting van de vraag naar biologische producten tot gevolg heeft;
- nader onderzoek te verrichten naar de optimale mix van marketinginstrumenten om de vraag naar biologische producten kosteneffectief en efficiënt te vergroten.

Zie voor meer informatie het rapport De invloed van meerwaarde van biologische producten op consumentenaankopen; Consumentenperceptie van biologische producten in de supermarkt op de site van het LEI.

Bron: LEI - Wageningen UR, 18/04/07

NL - Nederlandse boer durft weer om te schakelen naar bio

Het aantal gangbare landbouwbedrijven dat in Nederland omschakelt naar de biologische productiemethode zit opnieuw in de lift. In 2005 kozen 46 klassieke boeren voor bio, vorig jaar waren er dat 74. Tussen 2002 en 2004 nam het aantal omschakelende boeren bij onze noorderburen drastisch af door een slechte afstemming tussen vraag en aanbod. In Vlaanderen is het probleem nog steeds niet van de baan. Daarom heeft Belbior een knelpuntennota ingediend bij de Vlaamse landbouwadministratie.

Volgens Biologica is in Nederland stilaan sprake van een trendbreuk. "Het begint een beetje te komen", zegt directeur Bert Van Ruitenbeek. "Maar de aarzeling is nog niet helemaal voorbij. De ontgoocheling die melkvee- en varkenshouders vijf jaar geleden opliepen, werkt nog steeds door. Maar één ding is zeker: omschakelen is weer een topic in de sector".

In de Nederlandse winkelrekken nam de omzet van de biologische producten met ruim negen procent toe tot meer dan 460 miljoen euro. Het marktaandeel van bio in de totale voedingsbranche is daarmee gestegen van 1,6 naar 1,9 procent. Steeds meer supermarkten ontdekken bio als groeiemarkt. Twee maanden geleden opende Colruyt overigens een Bio Planet op de Heuvel Galerie, het kloppende hart van de Eindhovense winkelbuurt.

In Vlaanderen werden vorig jaar 232 biologische boeren geteld, vier minder dan een jaar eerder. Belbior, de beroepsorganisatie van de biologische telers, heeft alvast een knelpuntennota met bijhorend actieplan ingediend bij de overheid. "Twijfelende boeren voor bio doen kiezen, vergt een intensieve begeleiding en uitgebreide omkadering. Om dat te coördineren, hopen we dat Leterme in het derde Actieplan voor de Biologische Landbouw geld vrijmaakt voor een deeltijdse arbeidskracht", aldus Marianne Vergeyle van BioForum, de koepelorganisatie van de biologische sector.

Bron: Vilt.be, 24/04/07

NL - Regionalisering voedselproductie en afzet nodig

Wat is beter: een gangbaar product uit Nederland of een biologisch product uit een ver oord?

Volgens Bert van Ruitenbeek gaat de vergelijking mank. Hij geeft de voorkeur aan een biologisch seizoensproduct uit de regio.

Wat is milieuvriendelijker: het Nederlandse gangbare appeltje of een biologisch geïmporteerd appeltje. Ook al gaat de vergelijking mank, de discussie heeft met de aandacht voor klimaatverandering wel aan relevantie gewonnen. Voedselkilometers worden een hot issue.

Eerst de vergelijking. Die is oneigenlijk. Het biologische product dient te worden vergeleken met de gangbare variant en de geïmporteerde biologische met de geïmporteerde reguliere variant. Dan heeft een recente Wageningse literatuurstudie weer eens bevestigd dat de biologische varianten het qua duurzaamheidsprofiel duidelijk beter doen.

Dat neemt niet weg dat de biologische sector van oudsher een vaker regionaal georiënteerde productie betreft. Dat is nog steeds zo en wordt met het thema voedselkilometers alleen maar belangrijker.

Tegelijkertijd is de wereldmarkt voor biologische producten in vijf jaar verdubbeld, ontstaan er overal tekorten aan grondstoffen en wordt er dus ook in de biologische sector meer en meer geslept met spullen.

De discussie is overigens veel ingewikkelder dan soms gedacht. Als je tijdens het seizoen kiest voor een Hollandse appel is de situatie helder. Dichtbij en tijdens het plukseizoen en biologisch is het duurzaamst, maar een Hollandse biologische appel in juni hoeft niet milieuvriendelijker te zijn dan een geïmporteerde biologische appel. Immers de Hollandse appel heeft al die tijd in een koelcel doorgebracht.

Als de importappel per boot en niet per vliegtuig getransporteerd wordt, is de uitkomst wat betreft energiegebruik zelfs ongewis. Toch leiden dit soort discussies af van de hoofdzak en dat is dat consumenten weer verbonden worden met seizoenen en vaker kiezen voor producten die in de regio kunnen worden verbouwd.

Voorzitter Peter Blom van de Raad voor de biologische landbouw en voeding pleitte voor een duurzaamheidsladder. Dit soort aspecten moet daarin zeker worden meegenomen. Als je de transporten van voedsel meerekent is het totale aandeel van de landbouw in de klimaatproblematiek substantiëler dan aanvankelijk gedacht, tot wel 25 procent van alle emissies.

Het appelvoorbeeld is namelijk nogal simpel: de weg van allerlei samengestelde producten is in de jacht op de goedkoopste grondstofprijzen soms duizelingwekkend hoog. Het gaat uiteindelijk om een uitspraak over de integrale duurzaamheid en niet alleen om transport.

De komende jaren is daarom een opkomst van het Nederlandse product te verwachten. Zoals de Britten Buy British promoten is het ook een Nederlands belang in het kader van behoud van een vitaal platteland om te wijzen op producten van eigen bodem.

Biologica is samen met onder meer Slow Food en Stichting Streekeigen Producten Nederland gestart met een Nederlandse Week van de Smaak om smaak weer aan regio en seizoen te verbinden. Ook supermarkten tonen zich enthousiast.

Natuurlijk wonen we in een mondiale wereld. We zijn blij met alle producten die niet hier of elders beter kunnen worden verbouwd zoals koffie thee, bananen, cacao, enzovoort. Regionalisering van de voedselproductie en dan wel ook denkend aan regio's als Noordwest-Europa is echter noodzakelijk voor zowel gangbaar als biologisch in kader van de veranderingen van het klimaat.

In 2005 becijferden de Britse onderzoekers Jules Pretty en Tim Lang van respectievelijk de Essex en de City Universiteit van Groot-Brittannië dat ruim 6 miljard euro aan milieukosten bespaard kunnen worden, mochten alle Britten kiezen voor biologische voeding, die in hun nabije omgeving is geteeld en die ze te voet, per fiets of met de bus kopen. De grootste bijdrage aan deze besparing leveren lokale productie (binnen straal van 20 kilometer) en consumptie van voeding.

Grote steden als Londen en ook Amsterdam met als trekker wethouder Marijke Vos hebben inmiddels strategieën ontwikkeld om de consumptie in de stad weer meer te verbinden met boeren en tuinders in hun eigen leefomgeving.

Waar nu grofweg 80 procent van het voedsel van ver weg komt en 20 procent van dichtbij is het streven om een omkering te weeg te brengen door scholen, horeca, catering en winkels weer in relatie te brengen met voedselproducenten rond de stad met groot bijkomend voordeel dat er een groene buffer ontstaat. De voormalige Duitse landbouwminister Renate Künast zei het al: Bio und regional ist optimal.

Bron: Agripress, 25/04/2007

NL - Prijs-consumentenonderzoek nu als rapport verkrijgbaar

In 2006 voerde het LEI in samenwerking met het ministerie van LNV en een aantal supermarkten het Prijsexperiment biologische producten uit. De belangrijkste resultaten van dat onderzoek zijn in december van dat jaar aangeboden aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Eén van de onderdelen van het onderzoek bestond uit consumenteninterviews in supermarkten, om daarmee inzicht te krijgen in de achtergronden van de gemeten prijselasticiteiten. In totaal werden bijna 5.000 enquêtes afgenomen. Het verslag over dit deel van het onderzoek is nu verschenen als rapport 5.07.02 De invloed van de meerwaarde van biologische producten op consumentenaankopen: zie hiervoor: www.lei.wur.nl

Bron: www.biofoodonline.nl, 24/04/07

NL - Subsidieregeling voor biologisch advies of training

Agrarisch ondernemers die overwegen te starten met een biologische productiemethode of die al zijn omgeschakeld, kunnen hiervoor subsidie aanvragen. Hiervoor is in totaal 710.000 euro beschikbaar. Van 2 mei tot en met 12 juni kunnen agrarisch ondernemers een aanvraag indienen bij Dienst Regelingen in Assen. Deze subsidie hoort bij de module Beroepsopleiding en voorlichting - openstelling Biologische Landbouw, die onder de Regeling LNV-subsidies valt.

Het subsidiebedrag bedraagt maximaal 50% van de totale kosten. De totale subsidiabele kosten moeten per aanvraag minimaal 250 euro zijn. Voor een opleiding, training of voorlichtingsbijeenkomst geldt een maximum subsidie van 250 euro per dagdeel. Het maximale subsidiebedrag per onderneming per jaar bedraagt 1.500 euro.

Voor wie?

Landbouwondernemers die overwegen te starten met een biologische productiemethode. Ondernemers die al zijn omgeschakeld, als ze bijvoorbeeld hun bedrijf willen uitbreiden met een andere biologische tak. Of als ze de mogelijkheden van alternatieve inkomsten willen onderzoeken, zodat de biologische productiemethode op het bedrijf kan worden voortgezet.

Voor wat?

Boeren en tuinders kunnen financiële ondersteuning krijgen bij het inwinnen van deskundig advies. Adviezen over teelttechniek, marktoriëntatie en het opstellen van een bedrijfsnatuurplan om een

bedrijfsonderdeel te verdiepen of te wijzigen zijn subsidiabel. Ook voor het volgen van een opleiding, training of voorlichtingsbijeenkomst over het omschakelen naar de biologische productiemethode en de gevolgen hiervan voor het bedrijf is financiering mogelijk.

Voorwaarden en aanvragen

De voorwaarden voor deze subsidie staan in de brochure Beroepsopleiding en voorlichting, Biologische landbouw op de site van het LNV-Loket. Voor het verkrijgen van het aanvraagformulier kan men bellen met Het LNV-Loket: 0800 - 22 333 22 (op werkdagen tussen 8.30 en 16.30 uur).

Bron: LNV-loket, 24/04/2007

NL - Biologische producten meer in trek

Supermarktklanten hebben vorig jaar 10% meer aan biologische producten besteed dan in 2005. Dit blijkt uit een onderzoek van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL). In totaal gaven supermarktklanten ongeveer 200 miljoen euro uit aan biologische producten. Daarmee is de supermarkt het grootste verkoopkanaal van deze artikelen.

Met een omzetstijging van 10% is het biologische segment ook de sterkste groeier in de supermarkt. Volgens het CBL bedroeg de totale omzetstijging in supermarkten vorig jaar zo'n 4%. Met name goedkope supermarkten als Aldi en Lidl zijn verantwoordelijk voor de stijging van het aandeel van biologische producten. Zij boeken op dit gebied omzetstijgingen van meer dan 25%. Het CBL stelt dat inmiddels de helft van de supermarktklanten erop let of een product een biologisch keurmerk heeft.

Bron: Biologisch Netwerk, 18/04/2007

NL - Fairtrade ananasboeren starten met export biologische ananas

De boerencoöperatie Asoproagroin uit Costa Rica levert vanaf volgende week haar eerste testcontainers met biologische én Fairtrade-gecertificeerde ananas aan AgroFair. s Werelds eerste Fairtrade ananas werd in 2002 door AgroFair geïmporteerd uit Costa Rica. De coöperatie van 136 kleine boeren, Asoproagroin, verscheept nu wekelijks 8 containers met Fairtrade-ananas naar Europese supermarkten zoals, C1000, Carrefour en Albert Heijn.

UitvergrotingDoor de hoge vraag in Europa naar biologisch gecertificeerd fruit, zijn de boeren begonnen met een investering in deze teeltwijze zonder gebruik van synthetische pesticiden. De coöperatie Asoproagroin is gelegen in het noorden van Costa Rica. Zij worden ondersteund in hun ontwikkeling om internationaal te kunnen concurreren door de lokale stichting Proagroin. Deze stichting biedt de boeren leningen, technische assistentie, kwaliteitmanagement en export faciliteiten. Sinds de eerste export in december 2002 is de organisatie sterk gegroeid en is nu de belangrijkste exporteur van Fairtrade MD2 ananas uit Costa Rica. De organisatie wordt gezien als hét succesmodel voor duurzame ontwikkeling in de landbouw in Costa Rica. Om te kunnen voldoen aan de nieuwe trends in de Europese ananasmarkt zijn de producenten begonnen met een investering in een biologisch ananas project. Na het pilot programma in 2004 dat gezamenlijk werd opgezet met AgroFair Assistance and Development heeft Proagroin besloten meer nadruk te gaan leggen op de biologische teelt en hiermee een impuls te geven aan de ontwikkeling van deze sector. Het project richt zich voornamelijk op de noordelijke regio in de gebieden Upala en La Cruz vlak bij de grens met Nicaragua; het armste deel van Costa Rica. Proagroin heeft zich tot doel gesteld om in dit gebied 60 hectare in 2007 en 100 hectare biologische, Fairtrade ananas in 2008, te planten. De biologische, Fairtrade ananas wordt volgens de voorwaarden van Max Havelaar geteeld en bovendien zonder synthetische kunstmest en pesticiden maar met behulp van compost, dierlijke mest en plantenextracten verbouwd. De biologische ananas is groen van kleur maar dit betekent niet dat hij

niet eetrijp is, wat veel consumenten denken. De ananas blijft groen van kleur omdat zij niet het zogenaamde degreening proces hebben ondergaan zoals de conventionele ananas. Tijdens dit proces wordt de ananas acht dagen voor de oogst besproeid met ethyleen zodat de vrucht de gele kleur heeft bij de oogst. Bij de biologische ananas wordt dit proces niet toegepast en blijft de ananas groen. Als het blad van de kroon makkelijk los laat als je daar aan trekt en de ananas lekker zoet ruikt is hij rijp. De eerste volumes biologisch én Fairtrade gecertificeerde ananas zijn nu beschikbaar. We bevinden ons momenteel in een opstartende fase en daarom zijn de volumes (per kaliber) nog niet groot en niet wekelijks beschikbaar. Vanaf november verwacht AgroFair structureel grotere volumes te kunnen aanbieden. Voor meer informatie: AgroFair Benelux BV, Koopliedenweg 10 Postbus 552990 AB Barendrecht, Tel.: +31 (0) 180 643 903 Fax: +31 (0)180-649424.

Bron: Agripress, 26/04/2007

NL - Kostprijs biologische eieren en opfokhennen fors gestegen

De kostprijs voor biologische eieren en opfokhennen is in een jaar tijd fors gestegen. Dat blijkt uit berekeningen die dit jaar zijn geactualiseerd. De gestegen kosten zijn vooral te wijten aan 15% hogere voerprijzen. Daarnaast zijn ook de kosten voor energie en afzet van mest omhoog gegaan. Een jaar geleden kon een biologische pluimveehouder zijn mest nog gemakkelijk kwijt. Nu moet hij er vaak zo'n 20 euro per ton voor betalen.

De kostprijs van een 17-weekse opfokken is met bijna 50 cent gestegen naar 6,67 euro. Dat is 7% meer dan een jaar geleden. De kostprijs voor een ei is ook met 7% omhoog gegaan. Een pluimveehouder die zijn kippen in grondhuisvesting heeft, kent nu een gemiddelde kostprijs van 13,3 cent per ei. In volièrehuisvesting kost de productie van een ei 12,6 cent.

Bron: Biokennis – Wageningen UR, 24/04/2007

NL - De beste biologische slager

Slagerij De Groene Weg aan de Biltstraat 66 in Utrecht is uitgeroepen tot de beste biologische slager van 2007.

Dit jaar hadden enkele tientallen biologische slagerijen zich opgegeven om de strijd met collega's aan te gaan. De competitie werd gehouden onder auspiciën van het vakblad Slagerswereld. De deelnemende slagerijen zijn beoordeeld op onderdelen als presentatie, assortiment, hygiëne, service en ondernemerschap. Ook kregen de deelnemende slagerijen anoniem klantenbezoek van een mystery guest.

De verleden jaar volledig gerenoveerde en uitgebreide slagerij aan de Biltstraat, die onder leiding staat van Gerrit en Ineke Takke, had de eer de titel in de wacht te slepen. Hun slogan: "Vlees, Gezond van Oorsprong!"

Voor meer informatie over De Groene Weg: <http://www.degroeneweg.nl/>

Bron: Biologica, 25/04/2007

NL - Enschede krijgt mega eco-supermarkt

Het winkelcentrum De Zuidmolen in Enschede wordt uitgebreid met de ecologische supermarkt Eko-Plaza. De nieuwe winkel, die een oppervlakte krijgt van 1500 vierkante meter, wordt gevestigd op de begane grond. Eigenaar Wim Post uit Alkmaar heeft in de kelder van De Zuidmolen onlangs

de Plus supermarkt geopend. Het wordt de grootste ecologische supermarkt van Oost-Nederland. Er komen tienduizend artikelen te liggen. Daarom is het niet met een natuurwinkel te vergelijken.

Bron: www.biofoodonline.nl, 24/04/2007

NL - 2e Biologische Velddag pakt uit met bedrijvenmarkt en schoffelwedstrijd

Tijdens de 2e Biologische Velddag op 18 juli op de Prof. Broekemahoeve in Lelystad wordt er voor het eerst een bedrijvenmarkt gehouden. Daarnaast zal er meer aandacht uitgaan naar het demonstreren van nieuwe technieken, trends en afzetmogelijkheden voor biologische producten. De Nationale Schoffelwedstrijd, die vorig jaar voor het eerst werd georganiseerd, krijgt dit jaar een prominentere plaats.

Dus: als machines afstellen uw hobby is, u nauwgezet en precies werkt en helemaal gaat voor het laatste onkruidje, dan is de schoffelwedstrijd een prachtige uitdaging! Demonstreer het beste bestrijdingsresultaat met uw eigen machine of mechanisch onkruidbestrijdingssysteem ten overstaan van uw collega's. Er wordt gestreden in de gewassen zaaiuien en kool. De hoofdprijs is de Wisseltrofee De Gouden Schoffel en een leuk geldbedrag. Aanmelden voor de schoffelwedstrijd kan bij Harro Spits, harro.spits@wur.nl of 0320 291111. De eerste tien aanmelders ontvangen van ons gratis het handboek Praktisch Onkruidbeheer (winkelwaarde 27,50 euro).

De Biologische Velddag wordt georganiseerd door PPO-AGV van Wageningen UR, de biologische afdeling van Agrifirm en het Centrum Biologische Landbouw. De eerste editie van de Biologische Velddag was een groot success.

Bron: Biokennis – Wageningen UR, 24/04/2007

NL - Grondstoffen voor biologisch pluimveevoer

In samenspraak met de product werkgroep is er een keus gemaakt voor grondstoffen in het voer die in verteringsonderzoek worden getest. Naast 7 verschillende varianten in voersamenstelling loopt er een controlegroep mee in het onderzoek met leghennen. Volgens onderzoeker Marinus van Krimpen rekenen voederleveranciers vaak met vaste standaarden voor zowel biologische als gangbaar geteelde grondstoffen. In het onderzoek kijken we vooral naar de eigenschappen van het voer en de benutting van het voer. Als basis grondstoffen worden gebruikt:

- Tarwe
- Mais
- Erwtten
- Raapzaadschilfers
- Zonnepitschilfers
- Sesamschilfers
- Getoaste sojabonen

Bij het fecaal verteringsonderzoek worden er mestmonsters genomen van de dieren. Voer- en mestmonsters worden geanalyseerd op de hoeveelheid energie en de gehalten aan onder andere droge stof, organische stof, eiwit en aminozuren, vet en mineralen (zoals fosfor). Hieruit worden de OE en de fecale verteringscoëfficiënten van genoemde componenten berekend. In verband met de vraag uit de sector naar het beïnvloeden van de verhouding stikstof en fosfaat in de mest wordt de verteerbaarheid van zowel stikstof en fosfor in deze grondstoffen nadrukkelijk meegenomen.

We werken met 8 groepen van 24 leghennen en verwachten na de zomer de eerste resultaten te

hebben. Mogelijk rollen er dan andere waarden uit dan nu worden gehanteerd door de voederleveranciers.

Meer informatie: Marinus van Krimpen, Marinus.vankrimpen@wur.nl

Bron: Biokennis, 24/04/2007

IT - PrimaveraBio in Italy

To find out about organic production and products and to taste them – this is the main motive why PrimaveraBio was launched. A number of activities started on April 15 and will continue until May 15, 2007. The campaign was initiated by AIAB in cooperation with Icea, Arci, Legambiente and Federparchi to get producers and consumers of organic food in contact. The opening event took place at the company Caramadre - a guided visit showed purchasing groups and citizens the story of a carrot. They were able to follow the process from the field to the table, reports AIAB.

At Milan, AIAB Lombardy has organized “Cena di Tutti”. A large table for more than 200 people was established at Piazza Cardona, where organic meals were cooked and served. In Basilicata, eight restaurants are serving meals with organic ingredients during the entire time of PrimaveraBio. The full program is available at www.primaverabio.aiab.it, where the interested public can find out that in many regions of Italy - from Abruzzo to Veneto - companies are opening their doors for organised visits. Holiday farms and restaurants make sure that a wide variety of organic food is available as well.

Bron: www.aiab.it, 24/04/2007

Rusland: nieuwe biologische supermarkt Bio Gourmet

De verkoop van biologische producten in de Russische hoofdstad Moskou floreert. In het oude centrum van de stad is eind vorig jaar weer een filiaal van biologische supermarktketen Bio Gourmet geopend, dat dit temeer bewijst. De komst van de winkel is te danken aan twee factoren. Enerzijds is dit het resultaat van Duitse ingenieusheid en anderzijds groeit het gezondheidsbesef van de inwoners van de Russische hoofdstad. En natuurlijk is het zo dat ze meer geld hebben, waardoor het ook in een uitgavenpatroon gaat passen.

De winkel is mede tot stand gekomen met behulp van het Duitse ITM (International Trade Marketing), die enkele jaren terug al een onderzoek hebben gedaan naar de bereidheid van Russische inwoners om biologische producten te kopen. In principe is deze studie de aanleiding voor de plannen van deze winkel.

In de nieuwe winkel is onder andere een eco-café en een wijnkelder gebouwd. In totaal is er 250 m2 aan winkeloppervlakte en het café is 150m2 groot. In combinatie met de wijnkelder is geprobeerd de perfecte ambiance te creëren voor het kopen (en consumeren) van biologische producten.

Bron: www.organic-market.info, 24/04/2007

USA - USDA Must Increase Support for Organics by at Least 1000% to Keep Up with Consumer Demand

U.S. farmers are having a hard time keeping up with Americans' voracious appetite for organic foods, say industry leaders, who want federal officials to boost spending on crop research and market development.

Organic food sales grow by as much as 20 percent a year and were forecast for \$16 billion during 2006, or nearly 3 percent of all U.S. food spending, the Organic Trade Association said at a pair of congressional hearings.

"In the United States, the buzz about organic has become a steady hum," said Lynn Clarkson, an organic farmer and member of the OTA board. "Organic foods are increasingly sold in mainstream retail establishments, which together represent roughly 46 percent of sales."

Clarkson told a Senate Agriculture Committee hearing on Tuesday that organic production was climbing "but not at a rate to meet the consumer demand" so imports are rising. Mark Lipson of the Organic Farming Research Foundation presented a similar assessment at the House of Representatives Agriculture subcommittee hearing last week.

According to the U.S. Agriculture Department, there are at least 8,500 organic farmers with more than 4 million acres of crop and pasture land.

A "fair share" of USDA research and outreach spending should be \$120 million a year, 10 times current outlays, said Lipson.

Two Iowa counties offer real estate tax breaks to farmers who convert to organic crops. Woodbury County, home to Sioux City, also looks first for locally-grown organic when it buys food for its correctional facilities.

"A major problem has been supply," said Robert Marqusee, the county's rural development chief. He said organic farming keeps young and small farmers in business while fuel ethanol, the Corn Belt darling, puts "industrial farming on steroids."

Organic farming means growing crops and livestock without use of antibiotics, synthetic fertilizers and pesticides or genetically engineered seeds and animals. Fields must be free of chemicals for three years before their crops can be certified as organic.

"The conversion process may be quite daunting," says the OTA, but USDA provides scanty advice for growers wanting to go organic. It recommended USDA provide more expert advice to growers, put more money into research, strengthen crop insurance coverage for organic farms and hire more people to write rules for the expanding array of organic products at home and double-check organic production overseas.

Kathie Arnold of the National Organic Coalition, a group favoring stringent standards for the sector, suggested the government "provide financial and technical support" to farmers during the three-year transition to organic.

California Democrat Dennis Cardoza, chairman of the House Agriculture subcommittee on horticulture and organic agriculture, said USDA's National Organic Program "must be adequately staffed" so it can keep pace with a sector that grows at 10-20 percent a year. He said Congress "must work to ensure that organic agriculture is better integrated with USDA as a whole." © Reuters 2006.

Bron: www.organicconsumers.org, 24/04/2007

CAN - Earth Day 2007: Happiness is a Smaller Eco-Footprint

Today's children will live in a new world of climate change and greatly diminished natural resources, which may give way to a nightmarish reality, or it could give birth to a happier and lighter way of living on the Earth, say environmentalists. The scientific evidence for environmental troubles - from rising sea levels to species extinction to desertification - sends a clear signal that we are running into the limits of spaceship Earth to support us as it has for millennia.

"This world is ending; we need to lay the foundations for a new world," says Alice Klein, a magazine editor and documentary filmmaker in Toronto. "We have a great opportunity to make a better world," she told IPS. Klein's film "Call of the Hummingbird", to premiere on Earth Day - Apr. 22 - at Toronto's Hot Docs film festival, tracks the 13 days when some 1,000 teachers, eco-activists, farmers, Mayans, Rastafarians, holistic health-workers, non-governmental organisation executives, student leaders from all over Latin America and a few from Europe and North America camped out together in central Brazil in 2005.

Their purpose was to live on the land and co-create a temporary peace eco-village in harmony with nature and each other. It wasn't easy or harmonious. There were problems with garbage, sanitation and, not surprisingly given the diversity of their backgrounds, simply getting along with each other.

"There is very little training or study in our formal education systems about conflict resolution and how to get along with each other," says Klein, noting that, instead, we are constantly exposed to violent and conflict-ridden programming in our media.

Another fundamental issue in modern culture is separation from nature," she says. "We don't see that we are connected to the natural world." With more people living in cities than in rural areas for the first time in human history, the delusion of separation is likely to worsen.

A recent scientific study found that more children knew the characters of the video game Pokemon than could recognise an oak tree or an otter, according to the Ecological Society of America, a Washington DC-based organisation of 10,000 ecological scientists.

Visits to national and state parks in the United States have declined by as much as 25 percent in the last decade, while kids remain indoors watching TV and playing computer games. And yet there is ample evidence that children who connect with nature perform better in school, have higher academic testing scores, exhibit fewer behavioural challenges, and experience fewer attention-deficit disorders, the ESA said in a recent statement.

The organisation is promoting the "No Child Left Indoors" campaign to challenge all citizens - young and old - to take a child into the natural world for a shared educational experience on or around Earth Day. There is also ample evidence that more material things - toys, games, computers, TVs, designer clothes - do not make children or adults happier, says Sam Thompson, researcher at the New Economics Foundation (NEF), an environmental think tank in London.

"People in many Latin American countries report that they have a very good quality of life but use only a fraction of the resources that Europeans or Americans do," Thompson said in an interview.

The foundation has compiled data about the ecological footprint, life-satisfaction and life expectancy for people in countries around the world to develop what it calls the "Happy Planet Index". This index reflects the average number of years of contented living produced by a nation or group of nations, per unit of planetary resources consumed.

In other words, the Happy Planet Index reveals the efficiency with which countries convert the

Earth's finite resources into well-being experienced by their citizens. The people of the United States and Germany are at the same level of happiness and life expectancy, but the U.S. population uses far more resources and is thus much less efficient at producing satisfaction.

"The evidence is unequivocal that a focus on materialistic lifestyle makes people less happy," Thompson said.

The most efficient, according to the index, is the economically poor Pacific Island nation of Vanuatu. "The index clearly shows that you can have a better quality of life with less use of resources," he said.

However, despite these facts and decades of talk about sustainability, all economies are still based on the concept of endless growth. Advertising and media in most cultures continue to define personal success as having more and bigger stuff. Economies have to change radically, but we have yet to figure out how, said Thompson.

In all of this, avoiding despair about the future is crucial, especially for young people, says Nic Marks, head of NEF's centre for well-being. "The things that bring us joy or happiness and a good life don't have to cost the Earth," Marks told IPS.

Things that make us truly happy are our relationships, using our skills and strengths to meet challenges or participate in exciting activities and doing things in our own way. Meeting the challenge of de-materialising our economics and lifestyles can be done in a fun way, he says.

The future life of today's children will be different from their parents' generation but it isn't happiness or well-being or even comfort that is at stake. Life will just be different and possibly much better if the young and their parents become engaged with the exciting challenging changes, according to the NEF experts.

"Use your skills and strengths to be part of the solution," says Marks.

URL to article: <http://www.commondreams.org/archive/2007/04/22/678/>

Bron: www.organicconsumers.org, 22/04/2007

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be <<http://www.biotheek.be>> U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be. Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Dominique Joos en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan geertje.meire@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1900 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden kan via de website: surf naar http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/form_netknipsels.aspx of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be.

Oude nummers kun je nalezen op <http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=106> , onder 'archief'.